

РОЗДІЛ 1

СПІВБЕСІДА

ГІБСОН

Ну, я помираю!

Багато людей помирають, до останньої миті навіть не здогадуючись про це. Просто одного дня згасає світло. А в мене є кінцевий термін.

Я не встигну написати книжку про своє життя, хоч усі кажуть, що я мав би це зробити, тож зупинюся на цьому. Блог видається непоганим варіантом, чи не так? Останнім часом я не надто багато сплю, тож буде мені вночі якась заняття.

Хай там як, а сон — для людей без амбіцій.

Зрештою, залишиться хоч якась письмова пам'ятка. Я хочу, щоб ви почули все від мене, а не від якихось заробітчан, які зроблять обгрунтовані припущення. З власного досвіду скажу: припущення рідко бувають обгрунтованими.

Сподіваюся, вийде непогана історія, бо мені здається, що я прожив дуже хороше життя.

Можливо, ви думаєте: містере Веллз, ви коштуєте 304,9 мільярда доларів, і це робить вас найбагатшою людиною в Америці та четвертим серед найбагатших у світі, тож, звісно, ви прожили хороше життя.

Друзі мої, не в тому річ.

Чи, точніше, перше ніяк не пов'язане з другим.

Ось вам правда: я зустрів найкращу жінку у світі й одружився з нею до того, як заробив хоч пенні. Разом ми виховали маленьку дівчинку, яка зростала благословенною, але навчилася цінувати зароблені гроші. Вона говорить «будь ласка», «дякую» і розуміє значення цих слів.

Я бачив, як сходить і сідає сонце. Я бачив такі куточки світу, про які мій батько ніколи навіть не чув. Я зустрічав трьох президентів і шанобливо давав поради щодо їхньої роботи, і вони мене слухали. Я ідеально грав у боулінг у місцевому клубі, і моє ім'я досі красується там на стіні.

Бували й важкі часи, але, сидючи тут і зараз, коли мої пси спочивають у мене біля ніг, дружина Моллі спить у сусідній кімнаті, а моя маленька дівчинка Клер має безпечно й надійно майбутнє, можна сказати, що я задоволений досягнутим.

Смиренно зазначу, що «Хмара» — це досягнення, яким я можу пишатися та на яке більшість людей не здатні. Свобода дитинства зникла вже так давно, що я заледве її пригадую. Заробити гроші на життя й оселитися десь тоді було не так складно. Згодом це стало розкішшю і, зрештою, фантазією. Доки «Хмара» росла, я усвідомлював, що вона може стати чимось більшим за сховище. Вона може стати рішенням. Я можу полегшити життя цій великій нації.

Нагадати людям, що таке *процвітання*.

Так і сталося.

Ми надали людям роботу, доступ до товарів і охорони здоров'я. Ми забезпечили мільярди доларів податкових надходжень. Ми очолили процес скорочення викидів вуглецю та розвитку стандартів і технологій, що врятовують нашу планету.

Ми зробили це, зосередившись на єдиному, що має значення в цьому житті, — на родині.

У мене була одна родина вдома і ще одна — на роботі. Дві різні сім'ї, які я люблю всім серцем і які мені так сумно покидати.

Лікар каже, у мене залишився ще рік, він досвідчений, тож я йому вірю. Мені відомо, як швидко розповсюджуються новини, і я подумав, що треба все розповісти самому.

Рак підшлункової залози четвертої стадії. Четверта стадія означає, що рак поширився на інші частини мого тіла, зокрема на хребет, легені й печінку. П'ятої стадії не існує.

Скажу вам дещо про підшлункову: вона захищена в глибині живота. У багатьох, доки вони зрозуміють, що щось не так, хвороба розійдеться, як пожежа на сухому полі. Надто пізно, щоб чимось зарадити.

Повідомляючи цю новину, лікар говорив суворим голосом і тримав мене за плече. І я подумав: «От тобі й маєш. Настав час поганих новин». Тож він розповів мені про негаразди, і, присягаюся вам, перше, що я запитав: «Що та підшлункова хоч *робить*?»

Він засміявся, і я теж, що допомогло трохи покращити настрої. Воно й добре, бо після цього довелося несолодко. Якщо вам цікаво, підшлункова допомагає перетравлювати їжу й регулювати рівень цукру в крові. Тепер я знаю.

Мені залишився рік. Тож завтра зранку ми з дружиною вирушаємо в дорогу. Я збираюся відвідати стільки найближчих МатерівХмар Сполученими Штатами, скільки зможу.

Я хочу подякувати. Я ніяк не зможу потиснути руку кожному, хто працює в усіх цих МатеряхХмарах, але я збіса постараюся. Це видається набагато приємнішим, ніж сидіти вдома, очікуючи на смерть.

Як завжди, подорожуватиму автобусом. Хай птахи літають. Та й ви бачили, скільки зараз коштують перельоти?

Це займе певний час, і, підозрюю, я трохи більше стомлюся. Можливо, буду навіть дещо пригнічений попри

сонячну вдачу: все-таки важко людині витримати звістку про те, що вона вмирає. Мені в житті було подаровано багато любові й прихильності, тож я маю зробити все, що можу. Інакше ж просто сидітиму й нидітиму рік чи близько того, а це неприпустимо. Моллі радше задушить мене, щоб цього не дозволити!

Уже минув тиждень відтоді, як я знаю, але написане чомусь набуває реальності. Зворотного шляху немає.

Хай там як, а досить про це. Вигуляю-но собак. Мені потрібне свіже повітря. Якщо побачите мій автобус, помахайте мені. Коли люди так роблять, це завжди поліпшує настрій.

Дякую, що читаєте. Я невдовзі знову озвуся.

ПАКСТОН

Пакстон притис руку до вітрини кав'ярні з морозивом. Дошка меню на стіні всередині обіцяла домашні смаки. Крекери Грехема, шоколадний зефір та арахісова паста.

З одного боку був магазин техніки «Попз», а з другого — їдальня з хромованою неоновною вивіскою, яку він не міг прочитати. «Деліаз»? «Далаяз»?

Пакстон глянув на головну дорогу. Легко уявити цю вулицю залюдненою, відчутти життя, що колись вирувало тут. Це місто було з тих, що викликають ностальгію з перших відвідин.

Тепер його відлуння згасало в білому сонячному світлі.

Він обернувся назад до кав'ярні з морозивом, єдиної на всій вулиці крамниці, вітрини якої не були забиті фанерними дошками. Вікно гаряче на дотик там, де його обпекло сонце, і вкрите шаром піску.

Зазираючи всередину на запорошені купи бляшанок, порожні стільці та покинуті холодильники, Пакстон спро-

бував відчутти жаль за тим, що ця кав'ярня мала означати для свого міста.

Але жаль сягнув межі, щойно він вийшов з автобуса. Саме перебування в цьому місці переповнювало смутком настільки, що він видавався собі повітряною кулькою, яка зараз лопне.

Пакстон перекинув сумку через плече й повернувся до натовпу, човгаючи тротуаром і топчучи траву, що пробивалася крізь тріщини в бетоні. Дехто відставав — старі та скалічені, що не могли швидко ходити.

З автобуса вийшло сорок сім осіб. Сорок сім — це без нього. Приблизно на півдорозі двогодинної подорожі він перерахував, коли вже набридло порпатися в телефоні. Широкоплечі чоловіки з натрудженими руками — поденні робітники. Сутулі працівники офісів, роздобрілі від років клацання по клавіатурі. Одній дівчині на вигляд не більше сімнадцяти. Низенька й тілиста, з молочно-білою шкірою та довгими каштановими косами, що сягали низу спини. Одягнена в поношений брючний костюм лавандового кольору, на два розміри більший, ніж потрібно; тканина вицвіла й розтягнулася від років прання та носіння. Смужка помаранчевої бирки, як ті, що використовують у секунд-гендах, стирчала з-за коміра.

Кожен мав багаж. Пошарпані коліщата валіз розхитувалися на нерівному тротуарі. Сумки, закріплені на спинах або перекинуті через плечі. Усі спітнілі від напруги. Сонце напекло Пакстонову маківку.

Напевно, було вже під сорок градусів. Піт збігав ногами Пакстона, заливав йому пахви, від чого одяг прилипав до тіла. Саме тому він одягнув чорні штани та білу сорочку: так піт не надто помітний. У сивого чоловіка поруч, схожого на професора коледжу, бежевий костюм уже мав колір вологого картону.

Була надія, що приміщення для співбесіди недалеко й що там прохолодно. Він просто хотів зайти всередину. Відчував на своєму язичку пил, принесений із полів, які були виснажені до такого стану, що на них уже нічого не родило. Це жорстоко з боку водія автобуса — кинути їх на в'їзді до міста. Напевно, він зупинився на півдорозі, щоб зекономити пального, але все-таки.

Люди попереду рухалися, зміщуючись на перехрестя праворуч. Пакстон пришвидшився. Він хотів зупинитися, щоб дістати із сумки пляшку води, але затримка біля крамниці морозива й так була зайвою. Тепер попереду нього більше людей, ніж позаду.

Коли він наближався до рогу, якась жінка пробігла повз, перегородивши Пакстонові шлях так, що він мало не впав. Літня азійка зі жмутком сивого волосся на голові й шкіряним ранцем на плечах важко штовхала вперед якийсь клунок. Але, напевно, занадто перенапружилася, за кілька кроків спіткнулася й упала на коліна.

Люди навколо розступалися, звільняючи їй шлях, але не зупинялись. Пакстон знав чому. Тоненький голосок усередині нього кричав «Іди собі», але, звісно, він не міг так учинити, тож допоміг їй звестися на ноги. Її оголені коліна були червоні від подряпин, довга, аж чорна, цівка крові бігла вниз ногами до тенісних черевиків.

Вона подивилася на нього, заледве кивнула й побрела далі. Пакстон зітхнув.

— Завжди будь ласка, — сказав він не досить голосно, щоб вона це почула.

Він озирнувся. Люди позаду набирали темп. Ішли з новими силами, напевно, помітивши, як хтось упав на землю. Повітря пахло кров'ю. Пакстон знову начепив сумку й пришвидшився, прямуючи до рогу. Завернувши за нього, побачив великий театр у формі шатра. Штукатурка на

фасаді будівлі місцями осипалася, оголивши поруйновану цеглу.

Зламані неонові скляні літери формували непевний візерунок на верхівці.

P-I-B-E-P-V.

Пакстон припустив, що там мало бути написано *Pi-verv'ю*, хоча, здається, ніде поблизу річки не протікали, хіба що колись давно. Перед театром стояв мобільний кондиціонер, який із шумом заганяв прохолодне повітря в будівлю через загерметизовану трубу. Пакстон разом із натовпом підійшов до ряду відчинених дверей. Коли він наблизився, крайні двері з обох боків почали зачинятися, нерухомими залишалися лише кілька дверей посередині.

Він кинувся вперед, майже пробіг останні кілька кроків, цілячись між розсувних дверей. Коли він проскочив крізь них, ще більше дверей із гуркотом зачинилися позаду. Сонце зникло, і його, мов поцілунок, огорнуло прохолодне повітря.

Озирнувшись, він здригнувся. Побачив, як зачинилися останні двері й кульгавий чоловік середніх років залишився на немилосердному сонці. Чоловік спершу видихнув. Опустив плечі, його рюкзак упав на землю. Потім він знову напружився, ступив крок уперед, ударив долонею об скло. Напевно, на ньому була каблучка, бо почувся різкий звук, немов скло могло розбитися.

— Агов! — долинав його приглушений крик. — Агов! Ви не можете так учинити. Я пройшов увесь шлях сюди.

Трісь. Трісь. Трісь.

— Агов!

Чоловік у сірій сорочці, на якій чорними літерами було написано «ШвидкийНайм», наблизився до нього й поклав руку на плече. Пакстон не міг читати по губах, але припустив, що це ті самі слова, які почула жінка біля автобуса.

Вона стояла останньою в черзі, і двері зачинилися перед самісіньким її обличчям, з'явився чоловік у футболці з написом «ШвидкийНайм» і проголосив: «Не існує останньої вакансії. Усі хочуть працювати на "Хмару". Ви можете подати запит за місяць».

Пакстон відвернувся від цієї сцени. Він не міг уже знайти місця для власного смутку, куди йому ще й чужий.

Передпокій був заповнений чоловіками й жінками в сорочках «ШвидкийНайм». Деякі з них стояли з пінцетами й маленькими пластиковими пакетами, вони радісно та дружньо всміхалися. Кожного претендента повідомили, що він має дозволити людям у сірому вирвати кілька волосин і покласти їх у пластикові пакети. Потім претендентам потрібно написати чорним маркером на пакеті своє ім'я та номер соціального страхування.

У Пакстона брала зразки пухлява, нижча від нього на голову жіночка. Йому довелося нахилитися, щоб вона змогла дотягнутися. Він здригнувся, коли вона видерла в нього кілька волосин із корінням, підписав пакет і передав чоловікові, який чекав, щоб віднести його. Коли Пакстон ступив за поріг передпокою до театру, худий, як шпичка, чоловік із пишними вусами передав йому невеликий планшет.

— Сідайте й увімкніть його, — буденно сказав він, як людина, що повторювала це багато разів. — Співбесіда невдовзі почнеться.

Пакстон закинув свою сумку на плече й спустився проходом до напівпідвального приміщення. Тут смерділо старими розгерметизованими трубами. Він обрав ряд попереду та всівся посередині. Поки він умощувався на жорсткому дерев'яному сидінні, поклавши спортивну сумку поруч, десь у глибині театру щось голосно клацнуло, ніби одночасно зачинилися замки всіх дверей.

Його ряд залишився майже порожнім, тут сиділа лише одна жінка зі шкірою кольору пропеченої землі й пружними завитками темно-коричневого волосся, недбало зібраного на маківці. Вона була одягнена у вільну літню сукню та черевики без підборів і сиділа на дальньому кінці його ряду, біля стіни театру з розкішними бордовими шпалерами, поплямованими патьоками води. Пакстон спробував спіймати її погляд, щоб усміхнутися з ввічливості, а також щоб роздивитися обличчя. Вона не помітила його, тож він зосередився на планшеті. Дістав пляшку води зі своєї сумки, спорожнив її до половини й натиснув бічну кнопку гаджета.

Екран засвітився, у центрі дисплея з'явилися великі цифри.

Десять.

Потім дев'ять.

Вісім.

Коли дійшло до нуля, планшет завібрував, замість цифр з'явилася низка порожніх полів. Пакстон поклав його на коліна та зосередився.

Ім'я, контактна інформація, досвід роботи. Розмір сорочки?

Рука Пакстона зависла над графою «Досвід роботи». Він не хотів розповідати, чим займався раніше, який збіг обставин привів його до цього занедбаного театру в покинутому місті. Бо зробити це означало розповісти, що «Хмара» зруйнувала його життя.

Та й що він написав би?

Чи знають вони, ким він був раніше?

Якщо вони не дізналися, це добре чи погано?

Пакстон відчув, що йому нестерпно подаватися на цю роботу, маючи в графі «Досвід роботи» запис «Головний виконавчий директор».